

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de inculpatul Botnaru Andrei, de avocatul Dragan Natalia în numele inculpatului Botnaru Andrei și de inculpatul Chiținiuc Vasile, și recursurilor suplimentare declarate de inculpații Botnaru Andrei Tudor și Chiținiuc Vasile Simion, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Șoldănești din 29 iunie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Botnaru Andrei Tudor, născut la 21.10.1968, originar or. Sîngerei, domiciliat în mun. Chișinău, str. Cuza Vodă, 20/1, ap. 66;

Chiținiuc Vasile Simion, născut la 14.01.1958, originar din s. Pîrjota, r-nul Rîșcani, domiciliat în mun. Chișinău, str. Sarmizegetuza 16/2, ap.21.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 25.09.2012 – 29.06.2015;
2. Instanța de apel: 20.07.2015 – 16.12.2015;
3. Instanța de recurs: 12.02.2016 – 27.04.2016.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Șoldănești din 29 iunie 2015, au fost condamnați:

- Botnaru Andrei în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani;

- Chiținiuc Vasile în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 4 ani.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Botnaru Andrei și Chiținiuc Vasile, la data de 19 iulie 2012, în jurul orei 14:00, în urma înțelegerii prealabile, aflându-se pe teritoriul fostei unități militare din apropierea sat. Olișcani, r-nul Șoldănești, în loc public, fără careva motive, din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, exprimând obraznicie deosebită, intenționat ambii i-au amenințat cu aplicarea violenței fizice, aplicându-le în continuare mai multe lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului lui Luca Alexandru și Petria Petronel Costel, cauzându-le dureri fizice și exprimându-se în adresa lor cu cuvinte injurioase. Conform concluziei expertizei medico-legale lui Petria Petronel Costel i-au fost cauzate vătămări neînsemnate.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către inculpatul Chiținiuc Vasile și avocatul acestuia Istrate A., care au solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În motivarea apelului comun declarat de către inculpat și avocat au invocat că, instanța de fond incorect a stabilit existența în acțiunile lui Chiținiuc V. a componenței de infracțiune prevăzută de art. 287 alin. (2) Cod penal, punând la baza sentinței declarațiile părților vătămate Luca A. și Petria P., fără a le aprecia în corelație cu declarațiile date de aceștia la urmărirea penală și cu alte probe examinate în cadrul ședinței de judecată. Instanța nu a ținut cont de faptul că însăși părțile vătămate, precum și martorii acuzării au confirmat lipsa aplicării loviturilor și încălcării ordinii publice din partea inculpaților.

Au menționat, că martorii Chiținiuc A., Aramă I., Jerebțov A. și Iachim V., atît în instanța de judecată cît și la urmărirea penală, au declarat că conflictul a fost unul verbal și de scurtă durată, părțile vătămate aveau un comportament neadecvat și nu reacționau la cerințele lui Botnaru A. de a nu filma. Aceștia au mai confirmat că Chiținiuc V. nu a înjurat și nu a lovit părțile vătămate, nu s-a exprimat cu cuvinte necenzurate în adresa acestora, tot ei au confirmat că Chiținiuc V. a telefonat la IP Șoldănești, denunțînd despre pătrunderea ilegală pe teritoriu.

În opinia apelanților, faptul lipsei componenței infracțiunii de huliganism în acțiunile inculpaților este confirmat și prin declarațiile inculpaților, care au susținut că nu au aplicat lovituri, nu s-au exprimat cu cuvinte injurioase în adresa părților vătămate. Instanța urma să dea o apreciere critică declarațiilor părților vătămate care au susținut că ei nu sunt inițiatorii conflictului și nu au urmărit scopuri meschine.

Au menționat că, acțiunile inculpaților nu au fost îndreptate asupra încălcării ordinii publice, instanța de judecată nu a supus unei analize juridice corecte conflictul dintre părți prin prisma infracțiunii de huliganism. În cazul conflictului

apărut între inculpați și părțile vătămate lipsește obiectul juridic special al infracțiunii de huliganism, care îl constituie „ordinea publică”, cât și latura subiectivă care este caracterizată prin intenție directă, prin faptul că persoana conștientizează că încalcă grosolan ordinea publică dorind acest fapt.

Au considerat, că instanța neîntemeiat a admis și a reținut ca probă CD-ul de model „Verbatium” ridicat de la partea vătămată, care a fost dobândit cu încălcarea esențială a normelor procedurale, contrar prevederilor art. 93, 94 Cod de procedură penală, această probă urmînd a fi declarată nulă în temeiul art. 251 CPP.

Au menționat, că au fost încălcate drepturile la apărare și la un proces echitabil ale inculpaților, admise de către președintele ședinței, care a avut un comportament părtinitor față de inculpați, îngăduindu-le dreptul de a lua cunoștință cu materialele cauzei, dreptul de a-și pregăti poziția de apărare. Instanța a admis și alte încălcări procedurale care au dus la lezarea drepturilor procesuale ale inculpaților și ale apărării. Deși în procesul judiciar instanța de judecată a examinat cauza penală cu participarea procurorilor V. Erhan și I. Mîrza, ultimii au participat separat în ședințele de judecată, fără a prezenta ordonanțe de schimbare a procurorului în instanța de judecată, iar instanța la rîndul său nu a emis încheieri privind acceptarea schimbării procurorilor, cu atît mai mult să pună în discuția părților recuzarea acestora. În acest context menționează, că procurorii erau incompatibili de a participa la examinarea cauzei penale, dat fiind faptul că aceștia au adoptat la 14.12.2012 ordonanță, prin care au refuzat intentarea urmăririi penale în privința părților vătămate Luca A. și Petria P., pentru acte de samavolnicie și pătrunderea ilegală pe teritoriul întreprinderii, acțiuni, care au stat la baza conflictului din 19.07.2012.

3.1. Sentința a fost atacată cu apeluri și de inculpatul Botnaru Andrei, solicitînd casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărîri de achitare, din motivul lipsei faptei infracțiunii.

În motivarea apelurilor a invocat că, sentința este întemeiată doar pe declarațiile părților vătămate Luca A. și Petria P., care au denunțat calomnios și au depus declarații false și mincinoase despre aplicarea loviturilor peste diferite părți ale corpului, fapt ce nu a avut loc. Lipsa faptei infracționale se confirmă prin lipsa leziunilor corporale la presupusa parte vătămată Luca A. și prin declarațiile martorilor prezenți la fața locului, a paznicilor SRL „Anevas Cuant”, Chiținiuc A. și Aramă I., aflați la serviciu la obiectul păzit, precum și declarațiile martorilor Jerebțov A. și Iachim V., care se aflau ocazional la fața locului.

A menționat, că nu i-a aplicat nici o lovitură lui Petria P. și nu a văzut ca cineva din cei prezenți să-i aplice lovituri. Leziunile corporale puteau fi cauzate prin căderea de la propria înălțime, în alte împrejurări decît cele descrise, circumstanțe, ce nu au fost luate în considerație de organul de urmărire penală și de instanța de judecată.

A considerat, că CD-ul de model „Verbatim” nu poate fi considerat ca corp delict și nu poate fi pus la baza sentinței de condamnare. În ședința de judecată Petria P. a recunoscut faptul că imaginile acestui caz publicate în rețeaua internet și cele prezentate la ofițerul de urmărire penală au fost perfectate prin montare profesională de imagini și nu sunt înregistrările de pe original ce au fost efectuate la 19.07.2012, această probă urmînd a fi considerată nulă în corespundere cu prevederile art. 251 Cod de procedură penală.

A indicat că, instanța nu s-a expus asupra înscrisurilor și documentelor anexate la dosar, a contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil, a construcțiilor și instalațiilor inginerești de pe terenul din pădurea din apropierea sat. Olișcani, r-nul Șoldănești, proprietarul materialelor de construcție fiind SRL „Aneas Cuant”, astfel inculpații au acționat în interes legal, de apărare a drepturilor persoanei juridice, precum și a intereselor personale, de a nu permite reprezentanților „Prime TV” înregistrarea de imagini și reportajelor fără acordul și consimțămîntul proprietarului.

A indicat că, instanța nu a stabilit circumstanțele cauzei și vinovăția inculpatului de cele incriminate, în sentință se descrie doar faptul existenței unei situații de conflict. Totodată, nu există nici o probă directă sau indirectă că anume inculpatul ar fi lovit presupusele părți vătămate și ar fi în înțelegere prealabilă. Discuția cu Luca A. a durat doar două-trei minute, fără aplicarea loviturilor.

A invocat, că la 29.06.2015, a solicitat de la instanță luarea cunoștinței cu procesul-verbal al ședinței de judecată și eliberarea copieii înregistrărilor audio a ședințelor de judecată, însă, i-a fost refuzat pe motivul neperfectării acestuia, astfel fiindu-i încălcat dreptul la apărare, la depunerea obiecțiilor și de a contesta sentința, deși a anexat bonul în original de achitare a taxei de 25 lei pentru eliberarea CD-ului, însă, pînă la momentul depunerii apelului nu a fost perfectat și eliberat procesul-verbal al ședinței. La 21.07.2015, s-a prezentat la judecătoria, însă a fost informat că CD-ul cu înregistrările ședințelor de judecată nu este perfectat, iar cu procesul-verbal al ședinței de judecată nu poate lua cunoștință, deoarece dosarul este deja expedit la Curtea de Apel Bălți. Astfel, a considerat că a fost lipsit de dreptul de a depune obiecții la procesul-verbal și la acțiunile personale ale judecătorului și de a contesta sentința adoptată cu apel, din care considerente solicită repunerea apelurilor în termen, inculpatul fiind bolnav.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2015, au fost respinse apelurile declarate de inculpatul Botnaru Andrei, ca depuse peste termen, iar apelul declarat de inculpatul Chiținiuc Vasile și avocatul acestuia Istrate A. ca nefondat, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției date instanța de apel a reținut, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizînd obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, corect concluzionînd asupra vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b)

Cod penal, vinovăția lor fiind dovedită prin declarațiile părților vătămate, ale martorului Roznovan C., cât și prin materialele cauzei.

Instanța a respins argumentele apelanților Chiținiuc V. și avocatului acestuia, Istrate A., precum că părțile vătămate și martorii acuzării au confirmat lipsa aplicării loviturilor și lipsa încălcării ordinii publice din partea inculpaților, ca neîntemeiate, deoarece veridicitatea declarațiilor părților vătămate se confirmă prin declarațiile martorului Roznovan C., precum și prin probele scrise prezente pe cauză și cercetate de către instanța de fond și cea de apel, și anume rapoartele de expertiză medico-legală în privința părților vătămate și inculpaților. Astfel, la partea vătămată Petria P. s-au depistat excoriații pe articulația cotului drept și suprafața dorsală mâna propriu-zisă stîngă, care au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, posibil în circumstanțele indicate, ce se califică ca vătămare neînsemnată.

Vătămarile depistate la Petria P., prin raportul de expertiză, confirmă declarațiile acestuia, că i-au fost aplicate lovituri de către inculpatul Chiținiuc V., care cu o mîină a început să-l împingă, iar cu cealaltă să-l lovească cu pumnul peste corp, ulterior i-a aplicat și o lovitură cu pumnul peste cap, de la care a simțit dureri. La inculpatul Botnaru A. la fel s-au depistat leziuni corporale neînsemnate, aceste leziuni confirmă că a avut loc conflictul între inculpați și părțile vătămate și faptul că între ei au avut loc altercații provocate de inculpați, în rezultatul cărora au și apărut leziunile corporale.

Instanța de apel a conchis că prima instanță întemeiat a apreciat critic declarațiile martorilor Aramă I., Chiținiuc A., Iachim V. și Jerebțov A., precum că inculpații nu au încălcat ordinea publică, nu au aplicat lovituri jurnaliștilor și nu i-au înjurat, aceste declarații fiind date în favoarea inculpaților, pentru ca ei să evite răspunderea penală. Martorii menționați sunt angajați ai întreprinderii gestionate de inculpatul Chiținiuc V., ei fiind în subordinea inculpatului, de aceea declarațiile acestora urmează a fi apreciate critic.

Colegiul a reținut că, infracțiunea incriminată inculpaților a fost săvîrșită în loc public, or prin fapta comisă în public se înțelege fapta comisă într-un loc, care prin natura și destinația sa este întotdeauna accesibilă publicului, chiar dacă în momentul săvîrșirii acțiunilor criminale, la fața locului nu erau prezente alte persoane decît făptuitorul și victima, primul conștientizînd cu certitudine faptul, că acțiunile întreprinse de el, în orice moment pot ajunge la cunoștința publicului. Astfel, fapta prejudiciabilă comisă de inculpați în pădurea din apropierea sat. Olișcani, r-nul Șoldănești, pe teritoriul fostei unități militare, se consideră a fi săvîrșită în „loc public”, or inculpații conștientizau, că locul infracțiunii este accesibil pentru alte persoane. Cu atît mai mult, că la fața locului infracțiunii erau prezenți mai mulți martori, în prezența cărora inculpații și-au manifestat lipsa de respect față de părțile vătămate și au încălcat ordinea publică, prin înjosirea onoarei și demnității părților vătămate. Modul cum au acționat inculpații confirmă

intenția unică a acestora de a comite acțiuni de huliganism și de a zădărnici activitatea jurnaliștilor în exercitarea atribuțiilor sale.

Instanța a considerat ca neîntemeiat argumentul părții apărării, privind declararea nulității probei: CD-ul de model „Verbatium”, deoarece organul de urmărire penală a efectuat ridicarea probei, care exista la acel moment și care confirma unele circumstanțe ale cauzei. Temei de a declara nulă această probă în baza art. 251 Cod de procedură penală nu sunt, mai mult aceasta a fost apreciată de către instanța de fond în cumul cu alte probe.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a conchis că, de către instanța de fond s-a dat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75, 90 Cod penal, astfel stabilind o pedeapsă echitabilă pentru fapta comisă sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

4.2. Privitor la apelurile inculpatului Botnaru Andrei, Colegiul penal a reținut că sentința a fost pronunțată la 29.06.2015, care a fost înmînată inculpaților Chiținiuc V. și Botnaru A., cît și avocatului N. Dragan, fapt confirmat prin dovada de primire (v.2, f.d. 242, 243).

În acest sens, sunt neîntemeiate susținerile inculpatului Botnaru Andrei și avocatului său, N. Dragan, precum că nu au primit copia sentinței la data de 29.06.2015. Or, recipisele anexate la materialele cauzei confirmă contrariul.

Apelul inculpatului Botnaru Andrei a fost depus la data de 22.07.2015, fapt confirmat prin sigiliul oficiului poștal de pe plic (v.3, f.d. 11) și a parvenit în Curtea de Apel Bălți la 23.07.2015, ceea ce se confirmă prin sigiliul cancelariei Curții de Apel Bălți, cu numărul de intrare 11292 (v.3, f.d. 2), adică a fost depus peste o lună de la pronunțarea integrală a sentinței.

Inculpatul Botnaru Andrei și avocatul N. Dragan au invocat ca motive de depunere peste termen a apelului, faptul că la data pronunțării sentinței au depus în instanța de fond cereri pentru eliberarea copiei procesului-verbal al ședinței de judecată, precum și copia înregistrării audio a ședinței de judecată, copii, pe care pînă în prezent nu le-au primit, totodată inculpatul Botnaru Andrei a mai invocat faptul că a fost bolnav, de aceea a fost în imposibilitate de a depune cerere de apel, or, în lipsa copiilor procesului-verbal și înregistrării audio nu a putut să depună un apel motivat, în care să menționeze erorile procedurale admise de instanța de judecată.

În această ordine de idei, Colegiul penal a reținut, că aceste motive nu pot fi considerate întemeiate, deoarece inculpatul a fost prezent la ședința de judecată în care a fost pronunțată sentința, fiind asistat de avocatul N. Dragan, fiindu-le explicat modul și termenul de atac a sentinței. Instanței nu i-au fost prezentate probe ce ar confirma că întîrzierea în depunerea apelului a fost determinată de motive întemeiate și că inculpatul Botnaru A. a fost bolnav și a fost în imposibilitate de a depune apel. Argumentul expus, precum că nu li s-au eliberat copiile procesului-verbal al ședinței și înregistrările audio nu poate constitui temei

pentru repunerea în termen a apelului. Procedura depunerii obiecțiilor asupra procesului-verbal al ședinței de judecată este distinctă de procedura depunerii apelului, iar motive întemeiate ce l-ar fi împiedicat pe inculpat sau apărător să declare apel în termen, instanței de apel nu i-au fost prezentate.

Astfel, instanța de apel a reținut că, apelul a fost depus de către inculpat fără motive întemeiate, peste termenul de 15 zile prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală, fapt ce duce la respingerea lui ca depus peste termen, cât și a apelului suplimentar înaintat.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către inculpatul Botnaru Andrei la data de 28 și 29 ianuarie 2016, de avocatul Dragan Natalia în numele inculpatului Botnaru Andrei la data de 28 ianuarie 2016 și de inculpatul Chiținiuc Vasile la data de 30 ianuarie 2016.

5.1. Inculpatul Botnaru Andrei în motivarea recursurilor declarate invocă temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, indicînd aceleași argumente care au fost expuse în cererile de apel, considerînd că hotărîrile instanțelor de fond privind condamnarea sa sunt ilegale și neîntemeiate.

Solicită casarea acestora cu adoptarea unei noi hotărîri de achitare a sa.

5.2. Avocatul Dragan Natalia în numele inculpatului A. Botnaru invocă ilegalitatea hotărîrilor de condamnare a inculpatului, considerînd că probele nu au fost apreciate conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, care nu confirmă vinovăția acestuia în săvîșirea infracțiunii imputate.

Solicită casarea hotărîrilor cu adoptarea unei noi hotărîri de încetare a procesului penal, din lipsa faptei infracționale și a vinovăției persoanei.

5.3. Inculpatul Chiținiuc Vasile în motivarea recursului invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, indicînd aceleași argumente care au fost expuse în cererea de apel, considerînd că hotărîrile instanțelor judecătorești sînt ilegale și neîntemeiate.

În opinia recurentului au fost încălcate prevederile art. 93, 94, 101, 251 Cod de procedură penală, precum și art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil.

Solicită casarea deciziei cu adoptarea unei noi hotărîri de achitare.

5.4. La data de 16 martie 2016, inculpatul Botnaru Andrei a depus recurs suplimentar, în care expune aceleași argumente ca și în recursul declarat la 29 ianuarie 2016, iar la 21 martie 2016, este depus recurs suplimentar de inculpatul Chiținiuc Vasile, care este identic după conținut cu recursul declarat de inculpatul Botnaru Andrei, indicînd aceleași solicitări privind achitarea lor de sub învinuirea imputată.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, din următoarele considerente.

Referitor la recursurile ordinare declarate de inculpatul Botnaru Andrei la data de 28 și 29 ianuarie 2016

Potrivit prevederilor art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 Cod de procedură penală nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația. Procurorul care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia prin care a fost admis apelul declarat din partea apărării.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei legale vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că, temeiurile pentru recurs pot fi invocate doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel, fapt stipulat de alin. (2) art. 427 Cod de procedură penală.

În prezenta cauză instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 401 și art. 402 Cod de procedură penală, potrivit căruia inculpatul ca parte la proces, poate declara apel în termen de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, a dispus respingerea apelurilor ca depuse peste termen, cu menținerea sentinței, deoarece inculpatul a declarat apel la data de 22 iulie 2015, adică după expirarea termenului de 15 zile, soluție, care este susținută și de instanța de recurs, menționată la pct. 4.2. din decizie.

Astfel, Colegiul penal consideră că, instanța de apel corect a decis respingerea apelurilor ca depuse peste termen, deoarece s-a constatat întârzierea depunerii de către inculpatul Botnaru Andrei a apelurilor, iar această întârziere nu a fost determinată de motive întemeiate.

În aceste condiții Colegiul conchide că, reieșind din faptul că în speță apelurile au fost respinse, ca depuse peste termen, motivele apelurilor nu au constituit obiectul examinării în instanța de apel și astfel aceasta nu s-a expus asupra fondului apelurilor.

Prin urmare, Colegiul penal statuează că, deoarece motivele apelurilor nu au format obiectul dezbaterilor în instanța de apel, acestea nu mai pot fi invocate ca temei pentru recurs, reieșind din prevederile alin. (2) art. 427 Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul a ajuns la concluzia că, recursurile ordinare declarate de inculpat urmează a fi declarate inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate, deoarece

motivele invocate de recurent, nu au constituit obiect al examinării în instanța de apel.

Referitor la recursul ordinar declarat de avocatul Dragan Natalia în numele inculpatului A. Botnaru la data de 28 ianuarie 2016

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 429 și 430.

În sensul art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat, iar potrivit art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să cuprindă conținutul și motivele recursului, cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate și solicitărilor recurentului, indicând temeiurile prevăzute în art. 427 invocate în recurs și explicând problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată.

Prin urmare, reglementarea dreptului de a declara recurs ordinar împotriva hotărârii instanței de apel reprezintă, din partea titularului, atât un drept procesual de dezvoltare a atribuțiilor prevăzute de lege, cât și o obligație de a formula cererea în conformitate cu cerințele articolelor 427, 429 și 430 Cod de procedură penală. Una din aceste cerințe este ca cererea să conțină motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate, adică recursul să fie motivat.

Temeiurile pentru care se poate declara recurs împotriva hotărârilor instanțelor de apel sunt expuse la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, astfel motivarea acestora trebuie să se refere numai la acele temeiuri cu indicarea expresă a textelor de lege pe care se întemeiază.

Privitor la recursul înaintat, declarat în ordinea art. 420 Cod de procedură penală, în raport cu analiza normativă ce reglementează calea de atac ordinară, se constată că avocatul nu motivează ilegalitatea deciziei instanței de apel sub aspectul cerințelor și exigențelor legii, nu specifică în ce constă problema de drept de importanță generală ce există în cauză și care este eroarea comisă de instanța de apel ce ar motiva casarea hotărârii, ca fiind ilegală, doar critică hotărârile judecătorești, solicitând formal casarea acestora, neinvocând nici un temei din cele 16 prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

În atare situație, se apreciază că recursul nu conține argumentele ilegalității deciziei instanței de apel, precum și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată, cerințe stipulate în art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, ceea ce se echivalează cu nemotivarea recursului.

Prin urmare, odată ce recursul menționat nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 429, 430 pct. 5) Cod de procedură penală, el urmează a fi declarat inadmisibil.

Referitor la recursul declarat de inculpatul Chiținiuc Vasile la data de 30 ianuarie 2016 și la recursurile suplimentare declarate de inculpații Botnaru Andrei și Chiținiuc Vasile la data de 16 martie 2016 și, respectiv, la 21 martie 2016

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat, în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Astfel, instanța de recurs statuează că potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sînt în drept să declare recurs ordinar, însă, pentru ca acesta să poată fi obiect de examinare în ordinea recursului ordinar, el trebuie să fie declarat în termenul prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, care este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Totodată, potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din materialele cauzei rezultă, că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 16.12.2015 în prezența inculpaților și avocaților săi, I. Ciuru și N. Dragan, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată și ei au fost înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate – 29.12.2015 (Vol. 3, f.d. 94-verso).

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că, la data de 29.12.2015, decizia instanței de apel a fost pronunțată integral, copia fiind înmînată și primită de procurorul și avocatul I. Ciuru prezenți (Vol. 3, f.d. 95; 105).

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Reieșind din sensul articolului dat, termenul de declarare a recursului începe să curgă de la 30.12.2015 și expira la 29.01.2016. Inculpatul Chiținiuc Vasile a declarat recurs ordinar la data de 30 ianuarie 2016 (Vol. 3, f.d. 115A), ulterior, inculpații Botnaru Andrei și Chiținiuc Vasile, au declarat recursuri suplimentare la data de 16 martie 2016 și, respectiv, la data de 21 martie 2016 (Vol. 3, f.d. 123-131; 132-139), adică după expirarea termenului prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

În concluzia celor expuse, rezultă că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. Mai mult, fiecare participant la proces singur trebuie să țină cont de termenii de atac, în cadrul examinării cauzei în procesul penal.

Din considerentele relevate, Colegiul penal conchide, că recursurile înaintate sunt inadmisibile, ca fiind declarate peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 1), 2) și 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui **Botnaru Andrei Tudor** și **Chiținiuc Vasile Simion**, de inculpatul Botnaru Andrei Tudor, la data de 28 ianuarie 2016 și 29 ianuarie 2016, ca fiind vădit neîntemeiate, de avocatul Dragan Natalia în numele inculpatului Botnaru Andrei, la data de 28 ianuarie 2016, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute de art. 429 și 430 Cod de procedură penală și de inculpatul Chiținiuc Vasile Simion, la data de 30 ianuarie 2016, ca fiind declarat peste termen.

Inadmisibilitatea recursurilor suplimentare, depuse de inculpații **Botnaru Andrei Tudor** la data de 16 martie 2016 și **Chiținiuc Vasile Simion** la data de 21 martie 2016 împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2015, în propria lor cauză penală, ca fiind declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 mai 2016.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir